

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2013 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa J. G.(...) w miejsce której wstąpiła M. R. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.następcy prawnego (...) S.A.w W.

o zapłatę 200.000 zł. i inne

oraz

sprawy z powództwa J. G.(...) w miejsce której wstąpiła M. R. (1)

przeciwko K. A.

z udziałem interwenienta ubocznego (...) S.A. w W.następcy prawnego (...) S.A.w W.

o zapłatę 60.000 zł. i inne

oraz sprawy z powództwa M. R. (1)

przeciwko K. A.

z udziałem interwenienta ubocznego (...)S.A. w W.następcy prawnego (...) S.A.w W.

o zapłatę 100.000 zł.

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w

W.na rzecz M. R. (1), następczyni prawnej J. G.

(...) kwotę 70.000 zł. (siedemdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi

odsetkami od dnia 19 listopada 2010 r. do dnia zapłaty ;

2. w pozostałej części powództwo oddala ;

3. zasądza od pozwanego (...) S.A. w

W. na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego w Jeleniej

Górze kwotę 3.500 zł. tytułem stosunkowo rozdzielonych kosztów sądowych od

ponoszenia których powódka była zwolniona ;

4. nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego w pkt. 1. na rzecz Skarbu Państwa- kasa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze kwotę 480,18 zł. tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania a w pozostałej części kosztami od ponoszenia których powódka była zwolniona obciąża Skarb Państwa ;

5. zasądza od powódki na rzecz pozwanego (...)

(...) S.A. w W. kwotę 7.191,98 zł. tytułem zwrotu stosunkowo rozdzielonych kosztów postępowania ;

6. powództwo M. R. (1)jako następczyni prawnej J. G.(...)

(...) przeciwko K. A.w części dotyczącej zadośćuczynienia oddała ;

7. w pozostałej części w sprawie z powództwa M. R. (1) jako następczyni prawnej J. G.(...) przeciwko K. A.

postępowanie umarza ;

8. zasądza od M. R. (1) na rzecz pozwanego K. A. kwotę 3617 zł. oraz na rzecz interwenienta ubocznego (...)

(...) S.A. w W. kwotę 4.517 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania ;

9. kosztami postępowania w sprawie przeciwko K. A. od ponoszenia których powódka J. G.(...) była zwolniona obciąża Skarb Państwa ;

10. zasądza od pozwanego K. A. na rzecz powódki M.

R.(1) kwotę 50.000 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty ;

11. w pozostałym zakresie powództwo M. R. (1) przeciwko K. A. oddała ;

12. koszty postępowania w sprawie z powództwa M. R. (1) przeciwko K. A. wzajemnie znosi .

Sygn. akt I C 341/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 marca 2011 r. powódka J. G.(...), reprezentowana przez opiekuna prawnego M. R. (1), domagała się zasądzenia od pozwanego K. A. zadośćuczynienia w kwocie 60 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz renty w kwocie 2 500 zł miesięcznie płatnej do 10 dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z kwot renty, a także zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu J. G.(...) wskazała, że w wyniku wypadku drogowego z dnia 3 kwietnia 2010 r., doznała licznych obrażeń ciała. W powyższym zakresie wskazała na prawomocny wyrok karny, na mocy którego pozwany został skazany za popełnienie występku z art. 177 § 2 k.k. Powódka zaznaczyła, że od chwili wypadku przebywa w (...)Szpitalu (...)w J.. Została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności, wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby trzeciej. Dodatkowo w nocy z 21 na 22 lutego 2011 r. u powódki doszło do zatrzymania akcji serca i niedotlenienia mózgu, w wyniku czego przebywa w śpiączce. Jednocześnie przed wypadkiem powódka była osobą w pełni samodzielną i sprawną zarówno fizycznie, jak i psychicznie. W konsekwencji doznana przez nią krzywda uzasadniała wypłacenie wyższej kwoty zadośćuczynienia aniżeli kwota 60 000 zł, którą ubezpieczyciel wypłacił jej w następstwie przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego. Zdaniem powódki dopiero dalsza kwota 60 000 zł uczyni zadość doznanej przez nią krzywdzie. Dochodząc zaś renty wskazała na potrzebę umieszczenia w hospicjum, którego koszt wynosi ok. 2 500 zł.

W piśmie procesowym z dnia 19 kwietnia 2011 r. J. G.(...) zaprzeczyła, aby nie posiadała zapiętych pasów bezpieczeństwa.

W odpowiedzi na pozew i w piśmie procesowym z dnia 13 czerwca 2011 r. (k. 120a) K. A. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, a także o zawiadomienie o toczącym się postępowaniu oraz wezwanie do udziału w nim w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) S.A. w W..

W motywach uzasadnienia, nie kwestionując swojej odpowiedzialności i wypłaty przez ubezpieczyciela kwoty 60 000 zł tytułem zadośćuczynienia, zaznaczył, że roszczenie jest częściowo przedwczesne z uwagi na niezakończony proces leczenia. Podniósł również zarzut przyczynienia się przez J. G.(...) do zwiększenia szkody poprzez brak zapiętych pasów bezpieczeństwa.

Na rozprawie z dnia 31 maja 2011 r. M. R. (1) wniosła o zasądzenie od K. A. kwoty 100 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 maja 2011 r. tytułem zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej (art. 446 k.c.). M. R. (1), na skutek śmierci swojej matki J. G.(...), jako jej jedyna spadkobierczyni, wstąpiła w prawa zmarłej i podtrzymała jej powództwo w części dotyczącej zapłaty zadośćuczynienia, cofając je jednocześnie w części żądania o zapłatę renty..

W piśmie procesowym z dnia 13 czerwca 2011 r. K. A. wniósł o oddalenie powództwa M. R. (1) i zasądzenie kosztów procesu, wskazując na jego niezasadność, a także przyczynienie się J. G.(...).

W piśmie procesowym z dnia 25 maja 2011 r. interwencję uboczną po stronie pozwanej zgłosiło (...) S.A. w W..

Następnie w piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2012 r. (...) S.A. w W., interwenient uboczny po stronie pozwanej, wniósł o oddalenie powództwa w kwocie 60 000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez J. G.(...) oraz w kwocie 100 000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez M. R. (1) na skutek śmierci najbliższego członka rodziny.

Interwenient uboczny po stronie pozwanej stwierdził, że wypłacenie na rzecz J. G.(...) kwoty 60 000 zł tytułem zadośćuczynienia wyczerpywało żądanie w tym zakresie i czyniło dalsze roszczenie nadmiernym. Wskazując natomiast na przesłanki zadośćuczynienia za krzywdę wywołaną śmiercią najbliższego członka rodziny, zauważył, że powódka nie wykazała charakteru relacji z matką. Ponadto w wyniku założenia przez powódkę swojej rodziny doszło do rozluźnienia kontaktów J. G.(...), zaś po śmierci matki powódka nie została sama, gdyż w dalszym ciągu mogła liczyć na innych członków swojej rodziny. Zdaniem interwenienta wysokość żądanego zadośćuczynienia jest przy tym niewspółmierna

do poniesionej krzywdy. Ubezpieczyciel podważył również początkową datę dochodzonych odsetek ustawowych. W końcu wskazał na przyczynienie się J. G.(...) do powstania szkody wskutek braku zapięcia psów bezpieczeństwa.

Pozwem z dnia 24 lutego 2011 r. J. G.(...), reprezentowana przez opiekuna prawnego M. R. (1), domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A.w W.kwoty 200 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 listopada 2010 r. tytułem zadośćuczynienia, ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r. oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że w wyniku wypadku drogowego z dnia 3 kwietnia 2010 r., spowodowanego przez sprawcę, którego pojazd był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej, doznała licznych obrażeń ciała. Od chwili wypadku powódka przebywa w (...)Szpitalu. Obrażenia ciała skutkowały całkowitą zmianą jej dotychczasowego stylu życia, gdyż w następstwie wypadku została pozbawiona pełnej samodzielności, którą cieszyła się wcześniej. Długi proces leczenia, był połączony z bólem i stresem oraz brakiem możliwości powrotu do stanu zdrowia sprzed wypadku. Ponadto J. G.(...) została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności, wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby trzeciej. Zdaniem więc powódki, dopiero przyznanie jej dalszej, ponad wypłaconą przez ubezpieczyciela sumę 60 000 zł, kwotę zadośćuczynienia w wysokości 200 000 zł uczyni zadość doznanej przez nią krzywdzie. Z uwagi, iż nie sposób przewidzieć wszystkich skutków związanych z wypadkiem, które mogą pojawić się w przyszłości, należało orzec o ustaleniu odpowiedzialności strony pozwanej na przeszłość.

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 lutego 2011 r. (...) S.A. w W. wniosło o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko strona zaznaczyła, że ustaliła na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie 200 000 zł, które pomniejszyła o wartość jej przyczynienia się do zaistnienia szkody na poziomie 70% i wypłaciła powódce kwotę 60 000 zł zadośćuczynienia i kwotę 5 000 zł odszkodowania. Powyższa kwota wyczerpywała roszczenie powódki, gdyż wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna i mieć charakteru represyjnego. Podniósł również zarzut przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody, która mając posiadane pasy bezpieczeństwa nie odniosłaby tak poważnych obrażeń. Zakwestionowała roszczenie w zakresie terminu odsetek ustawowych podkreślając, że odsetki są zasadne dopiero od chwili wyrokowania. Jako nieznajdujące uzasadnienia oceniła żądanie ustalenia jej odpowiedzialności na przyszłość, co argumentowała brzmieniem przepisu art. 442¹ k.c.

Pismem z dnia 12 grudnia 2011 r. (-k.142 akt IV C 245/11) , wobec śmierci powódki wstąpiła w jej miejsce spadkobierczyni M. R. (1) .

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt IV C 245/11 połączył do wspólnego rozpoznania sprawę toczącą się przed tamtejszym Sądem o sygn. akt IV C 245/11 i sprawę rozpoznawaną przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze o sygn. akt I C 341/11 i prowadzenie przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze pod sygnaturą I C 341/11.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

J. G.(...)posiadała jedno dziecko: M. R. (1)., którą wychowywała samodzielnie. Zamieszkiwała w P.. Była w pełni samodzielna i sprawna fizycznie. Utrzymywała stały kontakt z M. R. (1)i z jej mężem M. R. (2), zamieszkającymi w pobliskich w C.. Małżonkowie R.oboje wykonywali pracę zarobkową w Niemczech, gdzie wyjeżdżali na okres dwóch miesięcy, po czym wracali na jeden tydzień do kraju. M. R. (1), podobnie jak jej mąż, była bardzo związana emocjonalnie ze swoją matką, razem spędzały wszystkie święta i wakacje. M. R. (1)wspólnie z mężem i J. G.(...)podejmowali ważne decyzje i konsultowali własne wybory.

Małżonkowie R.posiadali dwójkę małoletnich dzieci, które uczęszczały do Liceum (...)w K.. Dzieci zamieszkiwały w internacie, zaś na weekendy wracały do domu. J. G.(...) często odwiedzała swoją córkę, także podczas jej obecności za granicą. Pomagała jej w wychowaniu dzieci (swoich wnucząt), przygotowując dla nich posiłki i opiekując się nimi podczas pobytów małżonków R.za granicą.

Począwszy od 2007 r. M. R. (2) rozpoczął pracę zarobkową w Polsce. Natomiast M. R. (1) w dalszym ciągu świadczyła pracę na terenie Niemiec, gdzie przebywała przez okres 6 tygodni, po czym na okres kolejnych 6 tygodni wracała do kraju.

W dniu 3 kwietnia 2010 r. małżonkowie R. wraz z J. G.(...) podróżowali samochodem marki R. (...) na rej (...). Kierującym pojazdem był M. R. (2), zaś M. R. (1) siedziała na miejscu pasażera, a J. G.(...) na tylnej kanapie za pasażerem. Pasy bezpieczeństwa zainstalowane w pojeździe były sprawne.

(dowód: zeznania świadka M. R. (2) k. 121v – 122v, przesłuchanie M. R. (1) k. 122v).

Dnia 3 kwietnia 2010 r. K. A. kierując samochodem marki C. nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności i nienależycie obserwował drogę przed pojazdem w wyniku czego jadąc ulicą (...) wjechał, mając na sygnalizatorze zapalone czerwone światło, na skrzyżowanie z ulicą (...), gdzie zderzył się z prawidłowo wjeżdżającym z ulicy (...) samochodem marki R. (...) na rej (...), na skutek czego pasażerka pojazdu J. G.(...) doznała obrażeń ciała w postaci: urazu wielonarządowego z objawami wstrząsu krwotocznego, wielomiejscowych zmiężdżeń jelita cienkiego z perforacjami i martwicą ściany jelita, wielomiejscowych rozerwań krezki jelita cienkiego i grubego z masywnym krwawieniem do jamy otrzewnej, kałowego zapalenia otrzewnej, rozerwania przepony po stronie lewej z przemieszczeniem trzewi do klatki piersiowej, rozerwania powłok jamy brzusznej po stronie lewej z martwicą skóry podbrzusza i śródbrzusza lewego oraz stłuczenia mózgu, które spowodowały realnie, bezpośrednie zagrożenie życia.

(dowód: wyrok z dnia 21 września 2010 r. Sądu Rejonowego w J.k. 152 - sprawa o sygn. akt II K 1741/10 Sądu Rejonowego w J.; opinia biegłego R. B.k. 206-207).

Wyrokiem z dnia 21 września 2010 r. Sąd Rejonowy w J., w sprawie o sygn. akt II K 1741/10 za popełnienie powyższego czynu, tj. czynu z art. 177 § 2 k.k., K. A. został skazany na karę jednego roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności z warunkom zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat. Dodatkowo Sąd zasądził od K. A. na rzecz J. G.(...) kwotę 2 500 zł tytułem nawiązki.

(dowód: wyrok z dnia 21 września 2010 r. Sądu Rejonowego w J.k. 152 w sprawie o sygn. akt II K 1741/10 Sądu Rejonowego w J.).

W czasie kolizji drogowej z dnia 3 kwietnia 2010 r. samochodów marki C. nr rej. (...) poruszał się w chwili początkowej uderzenia z prędkością co najmniej 58 km/h, zaś samochód marki R. (...) na rej (...) – z prędkością co najmniej 33 km/h. J. G.(...) siedząca na tylnej kanapie po stronie pasażera, nie posiadała zapiętych pasów bezpieczeństwa. Lewostronne obrażenia jamy brzusznej powstały na skutek gwałtownego jej przemieszczenia się w stronę wgniecionych lewych tylnych drzwi.

Zapięcie pasów bezpieczeństwa przez J. G.(...) z wysokim prawdopodobieństwem uchroniłoby ją przed powstaniem tak rozległych obrażeń ciała, gdyż zostałaby ustabilizowana w fotelu i nie przemieściłaby się w lewą stronę, czyli w strefę oddziaływania odkształcających się drzwi.

(dowód: opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych R. O. i biegłego lekarza J. K. i ich opinia uzupełniająca k. 321 i 389-393, częściowo uzupełniająca opinia biegłego R. B. k. 235).

Bezspornym było, że samochód marki C. nr rej. (...) był ubezpieczony w (...) S.A. z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Bezpośrednio po zdarzeniu dnia 3 kwietnia 2010 r. J. G.(...) została przyjęta na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii (...) Szpitala (...) w J., gdzie w trybie ratującym życie na skutek urazu wielonarządowego wykonano zabieg operacyjny. Dnia 14 kwietnia 2011 r. doszło do nagłego zatrzymania krążenia, co skutkowało zastosowaniem jednorazowej defibrylacji. Następnie od dnia 7 listopada 2010 r., ze zdiagnozowaną niewydolnością

oddechową i niestabilnym krążeniem, przebywała na oddziale Chirurgii Naczyniowej wymienionego Szpitala celem dalszego leczenia. Zastosowano między innymi respiratoroterapię i terapię przeciwoleżynową, stosowano leczenie antybiotykami i rehabilitację. Przebyła wówczas 12 operacji w znieczuleniu ogólnym, w tym polegających na odtworzeniu ciągłości przewodu pokarmowego. W nocy z 21 na 22 lutego 2011 r. u J. G.(...)doszło do zatrzymania akcji serca i niedotlenienia mózgu, w wyniku czego przebywała w śpiączce. Była podana wentylacji mechanicznej, od respiratora została odłączona dnia 3 marca 2011 r. – była wydolna oddechowa z utrzymaną tracheostomią. Stan poprawy J. G.(...) uległ stabilizacji, jednak nie uzyskano wybudzenia.

(dowód: dokumentacja medyczna k. 11-25 i 126-165, zeznania świadka M. R. (2) k. 121v – 122v, przesłuchanie M. R. (1) k. 122v).

M. R. (1)po wypadku swojej matki korzystała ze wsparcia członków swojej rodziny i uczęszczała na spotkania z psychologiem i lekarzem psychiatrą. Nie podjęła już pracy za granicą, zaś skupiła się na pomocy swojej matce, którą dwukrotnie w ciągu dnia odwiedzała wraz z mężem. Podczas odwiedzin sadzała ją na wózku i spacerowała z nią na terenie placówki medycznej, kupowała dla matki również dodatkowe lekarstwa. Natomiast po wybudzeniu J. G.(...)ze śpiączki, małżonkowie R.zabrali ją w styczniu 2011 r. do swojego domu, początkowo na jeden dzień, a później na okres trzech dni. Na potrzeby matki M. R. (1)wypożyczyła specjalistyczne łóżko, materac przeciwoleżynowy i pompę do odsysania. Małżonkowie R., przez wzgląd na bliski związek z J. G.(...)w przyszłości planowali zabranianie jej ze szpitala i umieszczenie na stałe w swoim domu. O swoich zamiarach informowali matkę M. R. (1). Jednak w nocy z 21 na 22 lutego 2011 r. u J. G.(...) doszło do nagłego pogorszenia się jej stanu zdrowia, stąd do realizacji przedmiotowych planów nie doszło.

(dowód: zeznania świadka M. R. (2) k. 121v – 122v, przesłuchanie M. R. (1) k. 122v).

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2010 r. Sądu Okręgowego w J. w sprawie o sygn. akt I Ns. 85/10J. G.(...)została ubezwłasnowolniona całkowicie na skutek ograniczonych zaburzeń poznawczych.

(dowód: postanowienie z dnia 16.07.2010 r. Sądu Okręgowego w J. k. 32).

Następnie postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2010 r. Sądu Rejonowego w J.w sprawie o sygn. akt R III Ns 383/10 dla ubezwłasnowolnionej całkowicieJ. G.(...) ustanowiono opiekę prawną, którą powierzono M. R. (1).

(dowód: postanowienie z dnia 31.08.2010 r. Sądu Rejonowego w J. k. 33).

Orzeczeniem (...) Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności we J.z dnia 14 października 2010 r. zaliczono J. G.(...)do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zaznaczono, że wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby trzeciej w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

(dowód: orzeczenie z dnia 14.10.2010 r. k. 26).

Pismem z dnia 9 listopada 2010 r., doręczonym ubezpieczycielowi dnia 10 listopada 2010 r., J. G.(...)wniosła o wypłatę zadośćuczynienia pieniężnego w wysokości 600 000 zł

(dowód: pismo z dnia 9.11.2010 r. k. 284-286 – akta szkody z dnia 3.04.2010 r. nr (...)).

Pismem z dnia 17 listopada 2010 r. (...) S.A.poinformowało M. R. (1)o wypłacie poszkodowanej J. G.(...) kwoty 60 000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwoty 5 000 zł tytułem kosztów leczenia i opieki.

(dowód: pismo z dnia 17.11.2010 r. k. 9).

Z kolei pismem z dnia 18 listopada 2010 r. ubezpieczyciel zaznaczył, że ustalając kwotę zadośćuczynienia uwzględnił przyczynienie się poszkodowanej J. G.(...) do powstania szkody, gdyż nie posiadała ona zapiętych pasów bezpieczeństwa. Wysokość przyczynienia się została określona na poziomie 70%.

(dowód: pismo z dnia 18.11.2010 r. k. 289-290 - akta szkody z dnia 3.04.2010 r. nr (...)).

Dnia 12 maja 2011 r. J. G.(...) zmarła na skutek niewydolności krążeniowo-oddechowej, która rozwinęła się bezpośrednio na skutek obrażeń odniesionych w wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r.

(dowód: opinia biegłego R. B. k. 206-207).

Bezsporne w sprawie było, że M. R. (1) po śmierci J. G.(...) cierpiała fizycznie i psychicznie.

Bezsporne w sprawie było, że (...) S.A. w W. jest następcą prawnym (...) S.A. w W..

Sąd zważył co następuje:

Podstawą faktyczną roszczenia J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), skierowanego wobec (...) S.A. w W., następcy prawnemu (...) S.A. w W., w zakresie zadośćuczynienia w kwocie 200 000 zł oraz skierowanego wobec K. A. w zakresie zadośćuczynienia w kwocie 60 000 zł była krzywda J. G.(...), której doznała w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 3 kwietnia 2010 r. Natomiast podstawą faktyczną żądania M. R. (1) zasądzenia kwoty 100 000 zł z tytułu zadośćuczynienia była krzywda, jakiej doznała ona w związku ze śmiercią swojej matki - J. G.(...).

W pierwszej kolejności należało zatem rozpoznać żądanie J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), skierowane wobec (...) S.A. w W., następcy prawnemu (...) S.A. w W., o zasądzenie kwoty 200 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę i ustalenia odpowiedzialności na przyszłość.

Na wstępie zauważyć trzeba, że jak stanowi art. 455 § 3 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców tylko wtedy, gdy zostało uznane na piśmie albo gdy powództwo zostało wytoczone za życia poszkodowanego.

Jeśli więc J. G.(...), reprezentowana przez opiekuna prawnego M. R. (1), wystąpiła z konkretnym i sprecyzowanym roszczeniem przeciwko (...) S.A. w W., następcy prawnemu (...) S.A. w W., roszczenie to po jej śmierci mogło przejść na jej spadkobierczynię M. R. (1).

Odpowiedzialność (...) S.A. z siedzibą w W., następcy prawnemu (...) S.A. w W., za skutki wypadku wynikała z art. 822 k.c. zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania swych roszczeń może dochodzić bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. W okolicznościach niniejszej sprawy odpowiedzialność sprawcy opiera się na zasadzie ryzyka wyrażonej w art. 436 § 1 k.c.

Należy również zaznaczyć, że Sąd w niniejszym postępowaniu był związany ustaleniami prawomocnego wyroku skazującego Sądu Rejonowego w J.z dnia 21 września 2010 r. (sygn. akt II K 1741/10) w zakresie sprawstwa K. A. co do spowodowanych u J. G.(...) obrażeń ciała, które spowodowały realnie, bezpośrednio zagrożenie życia. Stosownie bowiem do treści art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia. W myśl zaś art. 445 § 1 k.c., w wypadkach przewidzianych w wyżej wymienionym artykule sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przez uszkodzenie ciała należy rozumieć naruszenie integralności fizycznej człowieka. Natomiast przez rozstrój zdrowia zakłócenie funkcjonowania poszczególnych jego organów, bez ich widocznego uszkodzenia (np. zatrucie,

nerwica, choroba psychiczna). To samo zdarzenie może wywołać zarówno uszkodzenie ciała jak i rozstrój zdrowia (zob. G. Bieniek [w:] Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia – Zobowiązania. Tom 1, Warszawa 2001, s. 415).

Zasądzone na podstawie art. 445 § 1 k.c. zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną. Zmierza ono do naprawienia krzywdy w postaci doznanych przez poszkodowanego cierpień fizycznych i ujemnych przeżyć psychicznych istniejących zarówno w chwili orzekania, jak i tych które z pewnością lub z dużym stopniem prawdopodobieństwa będzie on odczuwał także w przyszłości. Zasadniczą przesłankę ustalenia zadośćuczynienia w odpowiedniej wysokości stanowi zatem stopień natężenia doznanej krzywdy, który - jak podkreśla się w orzecznictwie - powinien być ustalony przy uwzględnieniu takich czynników jak rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych oraz ujemnych następstw psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność, w tym także stopień i trwałość doznanego kalectwa. Nie bez znaczenia dla oceny stopnia doznanej krzywdy jest również wynikająca z kalectwa utrata przez poszkodowanego perspektyw na przyszłość oraz poczucie bezradności, związane m.in. z koniecznością korzystania z opieki osób trzecich, utratą zdolności zarobkowania czy możliwości rozwoju zawodowego i osobistego (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. akt III CSK 62/09, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., sygn. akt IV CSK 357/03, niepubl.).

Przytoczone powyżej kryteria oceny stopnia doznanej krzywdy, co należy podkreślić, mają jedynie wymiar ogólny, a ich przywołanie w treści uzasadnienia orzeczenia nie przesądza o prawidłowości ustalenia przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Rozstrzygające znaczenie mają jedynie indywidualnie sprecyzowane okoliczności ustalone w odniesieniu do konkretnej osoby pokrzywdzonej. Tylko rozważenie zindywidualizowanych przesłanek może bowiem stanowić podstawę do określenia odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2005 r., sygn. akt IV CSK 99/05, niepubl.).

Ustalając jakie były skutki wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r., a w szczególności jaka była wysokość doznanego przez J. G.(...) uszczerbku na zdrowiu, Sąd oparł się na opinii biegłego R. B.i prawomocnego wyroku skazującego Sądu Rejonowego w J.z dnia 21 września 2010 r. (sygn. akt II K 1741/10), a także dokumentacji lekarskiej.. Podkreślić należy, że powyższa opinia nie była kwestionowana przez strony procesu. Również w ocenie Sądu rzetelność wymienionej opinii nie budziła wątpliwości. Została ona sporządzona w sposób logiczny i jasny w oparciu o dokumentację medyczną zgromadzoną w aktach sprawy oraz po przeprowadzeniu badania powoda.

Ustalając zatem odpowiednią sumę należnego J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), zadośćuczynienia pieniężnego, Sąd uwzględnił doznane przez nią cierpienia fizyczne i psychiczne, które były następstwem wypadku z 3 kwietnia 2010 r. Poszkodowana doznała bowiem urazu wielonarządowego z objawami wstrząsu krwotocznego, wielomiejscowych zmiążeń jelita cienkiego z perforacjami i martwicą ściany jelita, wielomiejscowych rozerwań krezki jelita cienkiego i grubego z masywnym krwawieniem do jamy otrzewnej, kałowego zapalenia otrzewnej, rozerwania przepony po stronie lewej z przemieszczeniem trzewi do klatki piersiowej, rozerwania powłok jamy brzusznej po stronie lewej z martwicą skóry podbrzusza i śródbrzusza lewego oraz stłuczenia mózgu. Ponadto z opinii biegłego sądowego R. B.niezbicie wynika, iż miał miejsce związek przyczynowy pomiędzy wypadkiem powódki a stwierdzonymi u niej urazami, a następnie jej śmiercią. Niewydolność krążeniowo-oddechowa, stanowiąca przyczynę śmierci J. G.(...)w dniu 12 maja 2011 r., rozwinęła się bezpośrednio na skutek obrażeń odniesionych w wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r. Po wypadku drogowym J. G.(...)przez okres ponad 12 miesięcy, do czasu swojej śmierci, przebywała w placówce medycznej, gdzie została poddana łącznie dwunastu operacjom. W trakcie procesu leczenia głównym problemem było zwalczanie infekcji, odtworzenie ciągłości i funkcji przewodu pokarmowego oraz stan układu krążeniowo-oddechowego. J. G.(...)znajdowała się w stanie permanentnego zagrożenia podstawowych funkcji życiowych. Dysfunkcja układu oddechowego spowodowana urazem płuc, zła wentylacja płuc połączona z koniecznością stałego odsysania drzewa oskrzelowego skutkowało wzmożonym oporem w krążeniu płucnym, powodując w końcu jego niewydolność. Choć przez znaczną część hospitalizacji przebywała w stanie śpiączki i nie mogła się kontaktować z osobami trzecimi, przede wszystkim członkami własnej rodziny, to jednak nie sposób uznać, że J. G.(...) nie cierpiała zarówno fizycznie, jak i psychicznie. Wręcz przeciwnie stopień jej cierpienia i bólu należy ocenić jako znaczny. Poszkodowana nigdy nie powróciła do stanu zdrowia sprzed kolizji drogowej i nie odzyskała nawet

częściowo samodzielności. Przez cały okres hospitalizacji koniecznym było zapewnienie jej opieki osób trzecich. Proces jej rehabilitacji i leczenie był długi i zakończył się ostatecznie niepowodzeniem.

Mając powyższe na uwadze Sąd ocenił, że dochodzone przez J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), od (...)S.A. w W., następcy prawnego (...) S.A.w W., zadośćuczynienie jest w pełni zasadne, tj. do kwoty 260 000 zł. Nie uszło bowiem uwadze Sądu, że J. G.(...) wniosła o zasądzenie kwoty 200 000 zł ponad kwotę przyznanego na jej rzecz zadośćuczynienia w wysokości 60 000 zł. Sąd uznał, że zadośćuczynienie w łącznej kwocie 260 000 zł nie jest żądaniem wygórowanym i stanowi odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Wysokość zadośćuczynienia stanowi przy tym odczuwalną ekonomicznie wartość oraz jest utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Uwzględnia ciernienia poszkodowanej, długość hospitalizacji, proces leczenia, a przede wszystkim tragiczne następstwo wypadku w postaci śmierci poszkodowanej.

Jednocześnie w związku z podniesionym zarzutem przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody należało rozważyć czy i ewentualnie w jakim zakresie J. G.(...) swoim zachowaniem przyczyniła się do poniesionej przez siebie szkody. O przyczynieniu się poszkodowanej do powstania szkody miał stanowić brak zapiętych pasów bezpieczeństwa w trakcie wypadku.

Stosownie do treści art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Na Sądzie spoczywał zatem obowiązek oceny, stopnia zmniejszenia obowiązku naprawienia szkody, które ma być „odpowiednie”, w sytuacji, gdy poszkodowany przyczynił się do powstania (lub zwiększenia) szkody. Zakres redukcji winien być ustalony stosownie do okoliczności, w tym do stopnia winy obu stron oraz naruszenia określonych reguł postępowania przez poszkodowanego, motywów jego działania czy porównania stanu majątkowego obu stron. Przyczynienie się do szkody występuje zatem, gdy w wyniku badania stanu faktycznego sprawy dojść trzeba do wniosku, że bez udziału poszkodowanego szkoda hipotetycznie nie powstałaby lub nie przybrałaby rozmiarów, które ostatecznie w rzeczywistości osiągnęła (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., III CSK 229/09,LEX nr 602264).

Fakt braku zapięcia pasów bezpieczeństwa przez J. G.(...)Sąd ustalił na podstawie opinii biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych R. O.i lekarza J. K.i ich opinii uzupełniającej, a także częściowo na podstawie uzupełniającej opinii biegłego R. B.. Należy podkreślić, że powyższe opinie były w pełni zgodne w zakresie braku zapięcia przez poszkodowaną pasów bezpieczeństwa, korespondując w tym zakresie ze sobą.

Biegli sądowi R. O.i J. K.ustalili to na podstawie pozycji kolizyjnych pojazdów, impulsów działających w czasie wypadku i położenie powypadkowego samochodów , przebiegu wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r. Przeprowadzili również symulację zachowania ludzkiego ciała wewnątrz pojazdu, podkreślając, że w niniejszym przypadku to brak zapiętych pasów skutkowało gwałtownym przemieszczeniem się poszkodowanej w stronę wgniecionych lewych tylnych drzwi, co powodowało lewostronne obrażenia jamy brzusznej. Co więcej, gdyby pas bezpieczeństwa został przez poszkodowaną użyty, to na skutek wypadku doszłoby do zablokowania mechanizmu jego wysuwania i zwijania taśmy, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca. Nie ma przy tym znaczenia produkcja pasa bezpieczeństwa w przedmiotowym pojeździe, gdyż działanie pasów pozostaje takie samo. Zapięcie pasów bezpieczeństwa w konsekwencji z wysokim prawdopodobieństwem uchroniłoby J. G.(...) przed powstaniem tak rozległych obrażeń ciała. W przypadku bowiem zastosowania pasa bezpieczeństwa osoba jest związana z pojazdem przez co ma ograniczone możliwości kontaktu z elementami wnętrza pojazdu. W momencie zderzenia pasa bezpieczeństwa przejmują bowiem energię kinetyczną ciała kierowcy lub pasażera i przekazują ją do punktów mocowania w konstrukcji samochodu. Amortyzują siłę uderzenia i powstrzymują przed uderzeniem ciała z elementami znajdującymi się wewnątrz samochodu. Pasy bezpieczeństwa zmniejszają też bezwładność ciała podczas zderzenia, spowodowaną zahamowaniem.

Zasadnym jest przyjęcie, że gdyby J. G.(...)skorzystała z pasów bezpieczeństwa jej obrażenia byłyby mniej poważne. Biegli zaznaczyli bowiem, że lewa strona brzucha zostałaby narażona między innymi jedynie na sińce i otarcia naskórka, nie wystąpiłoby rozerwanie powłok brzucha. Nie nastąpiłoby również przemieszczenie się poszkodowanej siedzącej na tylnej kanapie po stronie pasażera, gdyby została ustabilizowana w fotelu.

W tym zakresie Sąd nie dał wiary zeznaniom M. R. (1) i M. R. (2) w części w której twierdzili iż poszkodowana miała zapięte pasy bezpieczeństwa. Jest wysoce prawdopodobne iż osoby te, jadące samochodem na przednich siedzeniach nie widzieli czy J. G., siedząca z tyłu, zapięła pasy. Ponadto zeznania te są ponadto sprzeczne z bardzo szczegółową, opartą na przeprowadzonych eksperymentach oraz specjalistycznej wiedzy opinii biegłych, którą Sąd uznaje za w pełni profesjonalną i rzetelną.

Sąd pominął wnioski dowodowe zgłoszone przez obu pełnomocników M. R. (1) o przesłuchanie kolejnych świadków na okoliczność, że poszkodowana jednak miała zapięte pasy bezpieczeństwa. Wnioski te były spóźnione. Okoliczność zapięcia przez poszkodowaną pasów była okolicznością sporną od samego początku, tj. od chwili złożenia przez pozwanych w obu sprawach odpowiedzi na pozew, a w szczególności w sprawie wszczętej przed Sądem Okręgowym w Warszawie, gdzie pozwany oprócz takiego zarzutu zgłosił też wniosek dowodowy o przeprowadzenie na tę okoliczność dowodu z opinii biegłych. Nadto przy przesłuchaniu przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze świadka M. R. (2) wskazał on osobę, która rzekomo miała poszkodowanej po wypadku odpinać pasy bezpieczeństwa. Ponieważ nie spotkało się to z żadną inicjatywą ze strony pełnomocników M. R. (1), którzy po połączeniu spraw nie widzieli też potrzeby modyfikacji żądań, przewodniczący na rozprawie w dniu 31 stycznia 2012 r., a następnie zarządzeniem z dnia 5 marca 2012r. (-k.240) zobowiązał do ostatecznego składania wniosków dowodowych w terminie 14 dni pod rygorem uznania ich za spóźnione (art. 207§3 k.p.c. w poprzednio obowiązującym stanie prawnym). Wezwanie pozostało bezskuteczne. Pełnomocnik powódki w sprawie IC 245/11 także, na powyższe sporne przecież od początku okoliczności, wskazał jedynie na dowód z przesłuchania M. i M. R. (2) nie wskazując innych wniosków dowodowych. W tej sytuacji nagła aktywność dowodowa pełnomocników powódki po otrzymaniu niekorzystnej z punktu widzenia ich twierdzeń opinii biegłego, nie mogła już być skuteczna i należało uznać ją za spóźnioną.

Zachowanie poszkodowanej, która mimo takiej możliwości nie zapięła pasów bezpieczeństwa, stanowiło zatem o jej przyczynieniu się do powstania szkody. Przedstawiona okoliczność uzasadnia zaś określenie przyczynienia na poziomie 50%, gdyż zakres i rodzaj nieprawidłowego postępowania J. G.(...) jako pasażera pojazdu był znaczny, a jednocześnie była ona świadoma swojego postępowania i zagrożeń z nim związanych. Jednocześnie stopień winy K. A., sprawcy wypadku, również wynosił 50%. Tym samym również wysokość zadośćuczynienia została przez Sąd pomniejszona o połowę, tj. z kwoty 260 000 zł do kwoty 130 000 zł. Następnie od kwoty 130 000 zł należało odliczyć kwotę wypłaconego uprzednio na rzecz poszkodowanej zadośćuczynienia w wysokości 60 000 zł, co stanowiło o zasądzeniu od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty 70 000 zł.

Przechodząc natomiast do roszczenia pozwu o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r. należało zauważyć, że z uwagi na śmierć poszkodowanej dnia 12 maja 2011 r. roszczenie w tym zakresie stało się bezprzedmiotowe.

Orzeczenie w przedmiocie odsetek ustawowych zapadło na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. i w zw. z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z dnia 16 lipca 2003 r.). Sąd ustalił, że poszkodowana zgłosiła żądanie wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego w wysokości 600 000 zł już pismem z dnia 9 listopada 2010 r., doręczonym ubezpieczycielowi dnia 10 listopada 2010 r. Ubezpieczyciel zaś jeszcze w dniu 17 listopada 2010 r. poinformowało M. R. (1) o wypłacie poszkodowanej J. G.(...)kwoty 60 000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwoty 5 000 zł tytułem kosztów leczenia i opieki. Natomiast w piśmie z dnia 18 listopada 2010 r. zaznaczył, że uwzględnił przyczynienie się poszkodowanej J. G.(...) do powstania szkody na poziomie 70%, gdyż nie posiadała ona zapiętych pasów bezpieczeństwa. Uwzględniając zatem fakt, że dnia 18 listopada 2010 r. ubezpieczyciel mógł podjąć ostateczną

decyzję o wysokości należnego poszkodowanej zadośćuczynienia, to zasadnym było zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 19 listopada 2010 r.

Reasumując, Sąd uwzględnił żądanie skierowane do ubezpieczyciela o zasądzenie zadośćuczynienia z krzywdę doznaną przez J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), jedynie w kwocie 70 000 zł (pkt. 1 sentencji wyroku). W pozostałej części roszczenie o zadośćuczynienie, a także roszczenie o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki wypadku, podlegało oddaleniu (pkt. 2 sentencji wyroku).

O poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztach sądowych w kwocie 3 500 zł rozstrzygnięto na podstawie art. 83 ust. 2 oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), nakazując stronie pozwanej uiszczenie tej sumy na rzecz Skarbu Państwa. J. G.(...)na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4.04.2011 r. (sygn. akt IV C 245/11) została bowiem zwolniona od kosztów sądowych w całości, w tym od opłaty sądowej w części przez siebie wygranej stanowiącej kwotę 3 500 zł. Strona pozwana zatem, która w tej części postępowanie przegrała, winna zostać obciążona wysokością tychże kosztów postępowania.

Natomiast na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z zasądzonych roszczenia kwotę 480,18 zł tytułem nieuiszczonych i obciążających powódkę kosztów postępowania w zakresie wynagrodzenia biegłych (k. 409). Natomiast na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd odstąpił od obciążania powódki dalszymi kosztami postępowania.

O kosztach postępowania w zakresie roszczeń J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), skierowanych wobec (...)S.A. w W., następcy prawnego (...) S.A.w W., Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo mając na uwadze wynik postępowania, w którym częściowo uwzględniono żądanie powódki. Powódka poniosła bowiem koszty postępowania w łącznej kwocie 4 097,18 zł, w skład której wchodziła kwota 480,18 zł z tytułu zaliczek na poczet kosztów biegłych, kwota 3 600 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwota 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od udzielonego przez stronę pozwaną pełnomocnictwa procesowego. Ponieważ powódka wygrała w ok. 35 % należał jej się zwrot poniesionych kosztów w wysokości 35 % tej kwoty, czyli 1 434,01 zł. Strona pozwana poniosła zaś koszty udziału w sprawie pełnomocnika procesowego w kwocie 3 600 zł, opłatę skarbową od udzielonego przez stronę pozwaną pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł oraz koszty zaliczek na poczet kosztów biegłych w wysokości 4 269,14 zł (400 zł – k. 251, 3 869,14 zł – 381). Obrona strony pozwanej była skuteczna w zakresie 65 % dochodzonej kwoty, stąd winna ona otrzymać kwotę 5 125,99 zł. Różnica obu wartości wskazywała, że zasądzeniu od powódki na rzecz strony pozwanej podlegała kwota 7 191,98 zł, o czym na podstawie art. 100 k.p.c. orzeczono w pkt. 5 sentencji.

Należało następnie przejść do oceny powództwa J. G.(...), w miejsce której wstąpiła M. R. (1), zasądzenia od pozwanego K. A., po którego stronie interwencję uboczną zgłosiło (...)S.A. w W., następcę prawnego (...) S.A.w W., zadośćuczynienia w kwocie 60 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W tym zakresie zważyć jednak trzeba na uprzednie dnia 24 lutego 2011 r. wytoczenie roszczenia przez J. G.(...) względem (...)S.A. w W., następcy prawnego (...) S.A.w W.o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w wyniku wypadku z dnia 3 kwietnia 2010 r.

Odpowiedzialność sprawcy wypadku, ubezpieczonego K. A.wynikała więc z treści art. 436 § 1 k.c., zgodnie z którym samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego pojazdu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Odpowiedzialność za skutki wypadku na podstawie art. 822 § 1 i 4 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c. ponosił również ubezpieczyciel (...)S.A. w W., następcę prawnego (...) S.A.w W.. Z chwilą bowiem zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej powstają stosunki prawne między ubezpieczonym i ubezpieczycielem, między ubezpieczonym sprawcą szkody i poszkodowanym oraz między ubezpieczycielem i poszkodowanym. Tworzą one zobowiązanie in solidum, określane niekiedy solidarnością przypadkową, bierną lub

niewłaściwą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1972 r., II CR 57/72, OSNCP 1972, nr 10, poz. 183 oraz uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1974 r., zasada prawna, III CZP 75/73, OSNCP 1974, nr 7-8, poz. 123). Istota zobowiązania in solidum polega zaś na tym, że dłużnicy z różnych tytułów prawnych zobowiązani są do spełnienia na rzecz tego samego wierzyciela identycznego świadczenia, z tym skutkiem, że spełnienie świadczenia przez jednego dłużnika zwalnia drugiego.

W razie zobowiązania in solidum wynikającego z odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i sprawcy szkody, wierzytelność przeciwko K. A. wynika z przepisów o czynach niedozwolonych (art. 436 § 1 k.c.), przeciwko zaś (...) S.A. w W., następcy prawnemu (...) S.A. w W., z istnienia stosunku ubezpieczenia między sprawcą szkody i ubezpieczycielem (art. 822 § 1 i 4 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c.). Poszkodowanemu, który zajmuje na gruncie tych zasad szczególną pozycję prawną, przysługują zatem dwa odrębne roszczenia. Zachodzi między nimi ścisła współzależność polegająca na tym, że oba roszczenia istnieją obok siebie dopóty, dopóki jedno z nich nie zostanie zaspokojone. Poszkodowany nie może uzyskać dwóch odszkodowań, a o tym, w jaki sposób i w jakiej kolejności nastąpi realizacja przysługującego mu odszkodowania decyduje sam, kierując żądanie przeciwko ubezpieczonemu albo ubezpieczycielowi, albo przeciwko obu nim równocześnie.

W niniejszej sprawie należy jednak stwierdzić, że skoro J. G.(...) wytoczyła powództwo o zadośćuczynienie najpierw dnia 24 lutego 2011 r. przeciwko ubezpieczycielowi (...) S.A. w W., następcy prawnemu (...) S.A. w W., a później dnia 11 marca 2011 r. przeciwko ubezpieczonemu, sprawcy kolizji drogowej K. A., po którego stronie interwencję uboczną zgłosiło (...) S.A. w W., następcę prawnego (...) S.A. w W., to powództwo wytoczone jako drugie winno podlegać oddaleniu. W przeciwnym wypadku doszłoby do nadmiernego wzbogacenia powódki, która otrzymałaby należność zarówno od ubezpiezonego, po którego stronie interwencję uboczną zgłosił ubezpieczyciel, jak i bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Mając powyższe na względzie Sąd powództwo w tym zakresie oddalił, o czym orzeczono jak w pkt 6 sentencji wyroku.

Wobec cofnięcia przez powódkę roszczenia w zakresie żądania renty, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w tej części, o czym orzeczono jak w pkt. 7 sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach w pt. 8 sentencji wyroku znajduje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony oraz art. 107 zd. 3 k.p.c. Sąd może przyznać interwientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązane do zwrotu kosztów. Wobec powyższego Sąd zasądził od powódki jako strony, która przegrała sprawę kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu pozwanemu K. A.. Na koszty te składa się opłata skarbową od udzielonego przez pozwanego pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł. Natomiast na rzecz interwienta Sąd zasądził od powódki kwotę 4 517 zł, w skład której wchodziła opłata skarbową od udzielonego przez pozwanego pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł oraz kwota 900 zł z tytułu 1/5 części opłaty sądowej od interwencji ubocznej. Koszty zastępstwa zostały ustalone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz. U. Nr 163, poz. 1348) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez Radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Sąd ustalając należne pełnomocnikowi pozwanego i interwienta wynagrodzenie - stosownie do treści § 2 ust. 1 w związku § 6 pkt 3 rozporządzeń - zastosował stawkę minimalną dla danej wartości przedmiotu sporu.

Natomiast kosztami w zakresie, w którym J. G.(...) została zwolniona od ponoszenia kosztów postępowania wobec K. A., tj. w części każdorazowej opłaty i wydatków ponad kwotę 1 000 zł, Sąd obciążył Skarb Państwa. Zgodnie z art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz strony, której czynność spowodowała ich powstanie. Natomiast na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca

2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może odstąpić od obciążania strony kosztami postępowania w powyższym zakresie.

W końcu należało przejść do oceny roszczenia M. R. (1) o zasądzenie od K. A. kwoty 100 000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznała po śmierci swojej matki J. G.(...).

Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie był stopień pokrewieństwa między M. R. (1) a J. G.(...). Poza sporem pozostawały ponadto przesłanki odpowiedzialności sprawcy wypadku K. A., po którego stronie interwencję uboczną zgłosiło (...) S.A. w W., następcą prawnym (...) S.A. w W., która została przesądzona w postępowaniu karnym.

Zadośćuczynienie, o którym mowa w treści art. 446 § 4 k.c. jest roszczeniem o charakterze ściśle niemajątkowym mającym za zadanie kompensację doznanej krzywdy, przy czym kompensacji podlegać ma nie tylko sam ból spowodowany utratą najbliższego członka rodziny, lecz przede wszystkim jego przedwczesna śmierć, nadto ma pomóc dostosować się do nowej rzeczywistości. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi (wyrok z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACa 178/10, LEX nr 715515), którego stanowisko niniejszy Sąd w pełni podziela, ustalając kryteria zadośćuczynienia z art. 446 par. 4 k.c., należy wziąć pod uwagę art. 23 k.c. dotyczący naruszenia dóbr osobistych. Za takim rozwiązaniem przemawia uzasadnienie do nowelizacji kodeksu cywilnego, na podstawie którego § 4 art. 446 k.c. wszedł w życie, a z którego wynika, że skoro z zadośćuczynieniem mamy do czynienia w sytuacji naruszenia dóbr osobistych, to tym bardziej taka możliwość powinna istnieć w przypadku śmierci osoby bliskiej, która narusza sferę psychicznych odczuć jednostki. Wysokość zadośćuczynienia nie powinna natomiast zależeć od sytuacji majątkowej zmarłego, jej ustalenie winno zaś nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzaniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c.), z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACa 178/10, LEX nr 715515).

Ustalając odpowiednią kwotę należnego powodom zadośćuczynienia, Sąd uwzględnił doznane przez M. R. (1) cierpienia, które były następstwem utraty członka rodziny. Powódka utraciła bowiem swoją matkę, z którą – pomimo założenia własnej rodziny – była mocno związana emocjonalnie i na której pomoc zawsze mogła liczyć. M. R. (1) często przy tym ze wsparcia i zaangażowania swojej matki korzystała, w szczególności z pomocy w zakresie opieki i wychowania nad małoletnimi wówczas dziećmi. J. G.(...) zamieszkiwała w pobliskiej miejscowości i w czasie weekendów, podczas nieobecności małżonków R. spowodowanych podjęciem przez nich pracy za granicą, zajmowała się małoletnimi dziećmi swej córki przygotowując im między innymi posiłki. Dodatkowo powódka wraz ze swoją matką spędzały wszystkie święta i wakacje. M. R. (1) wspólnie z mężem i J. G.(...) konsultowała podejmowane przez siebie decyzje, co niewątpliwie podkreśla jej bliski kontakt z rodzicem. W czasie jej choroby po wypadku zrezygnowała z pracy i dwa razy dziennie odwiedzała matkę w szpitalu. W konsekwencji utrata matki, która angażuje się w sprawy swojego potomstwa i jego rodziny, wywołała u powódki poczucie dyskomfortu psychicznego i wpłynęła na zubożenie życia rodzinnego. Śmierć J. G.(...) dnia 12 maja 2011 r., poprzedzona długotrwałym procesem leczenia i rehabilitacji, skutkowałą żalem i cierpieniem M. R. (1).

Mając zatem powyższe na uwadze, zdaniem Sądu, odpowiednią sumą tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez M. R. (1) krzywdę jest kwota 100 000 zł (pkt. I sentencji wyroku). Zadośćuczynienie w takiej wysokości będzie miało walor kompensacyjny i będzie realnie odczuwalne przez powodów, a jednocześnie nie będzie nadmierne. Pozwoli przystosować się córce zmarłej do nowej rzeczywistości i zrekompensuje jej wcześniejszą utratę matki, w granicach, w jakich kwota pieniężna może wyrównać utratę bliskiego.

Należało jednak, w związku z podniesionym przez stronę pozwaną zarzutem, ocenić stopień przyczynienia się zmarłej do powstania szkody na skutek braku zapiętych pasów bezpieczeństwa w trakcie wypadku (art. 362 k.c.).

Uwzględniając wcześniejsze rozważania w tym przedmiocie, Sąd ocenił przyczynienie się J. G.(...) do powstania szkody w 50%, stąd obniżył kwotę zadośćuczynienia należnego M. R. (1) o 50%, czyli do kwoty 50 000 zł.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.p.c. w zw. z art. 455 k.c.

Biorąc pod uwagę powyższe w zakresie roszczenia M. R. (1) o zasądzenie od K. A. zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej doznała po śmierci swojej matki orzeczono, na podstawie art. 446 § 4 k.c. w zw. z art. 415 k.c., jak w pkt. 10 sentencji wyroku. W zakresie oddalonej części roszczenia orzeczono w pkt 11 wyroku.

W punkcie 12 sentencji wyroku, Sąd mając na uwadze wynik postępowania między M. R. (1) a K. A. o zadośćuczynienie za krzywdę z tytułu śmierci najbliższego członka rodziny – fakt, że strona powodowa wygrała w połowie, na podstawie art. 100 k.p.c., zniósł wzajemnie koszty procesu. Obydwie strony poniosły zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalona została zgodnie z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Dodatkowo powódka inicjując postępowanie w tym zakresie uiściła o opłatę od pozwu w kwocie 5 000 zł (k. 117). Zważywszy więc, że powództwo został zasądzone w połowie koszty procesu należało wzajemnie znieść.